

Rektorn vid
Finnvedens gymnasieskola
Prostgårdsvägen 3
331 83 Värnamo

2010-04-29
1 (7)
Dnr: 40-2009:3677

Barn- och utbildningsförvaltningen
Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kvalitetsgranskning av Finnvedens gymnasieskola i Värnamo kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat betygssättningen i Finnvedens gymnasieskola, Värnamo och bedömer att skolan behöver vidta följande åtgärder:

- Skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever informeras på ett för eleverna begripligt sätt om kursmål och betygskriterier, att varje elev fortlöpande informeras om sin utveckling i studierna under kursens gång samt att alla lärare redovisar för eleverna på vilka grunder betygssättningen sker.
- Skolan behöver vidta åtgärder så att lärarna använder resultaten på de nationella ämnesproven på ett likvärdigt sätt.
- Skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever känner fullt förtroende för hur betygssättningen sker, oavsett vem som är betygssättande lärare.
- Skolan behöver, för att förbättra kvalitetssäkringen av betygssättningen, vidta åtgärder för att både fördjupa och bredda bilden av hur betygsresultaten ser ut och i samband därmed analysera betygsresultaten över tid avseende exempelvis betygsjämförelser mellan program, lärare, kurser, ämnen, flickor och pojkar samt mellan elever med svensk och utländsk bakgrund.
- Skolan behöver säkerställa att resultaten på det nationella ämnesprovet i engelska A används i skolans analysarbete.

- Skolan behöver också utarbeta rutiner för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning.

Bristerna kommer att följas upp sex månader efter Skolinspektionens beslut av avdelningen i Lund, senast den 29 oktober 2010.

Skolinspektionens granskning av betygssättning i Finnvedens gymnasieskola, Värnamos kommun.

Bakgrund

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av Betygssättning i gymnasieskolan under perioden 20 januari 2010 till den 1 maj 2010. Granskningen av Finnvedens gymnasieskola i Värnamos kommun ingår i detta projekt. Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport "Betygssättning i gymnasieskolan".

Finnvedens gymnasieskola i Värnamos kommun besöktes av Skolinspektionen den 13 - 14 april 2010. Inför besöket hade skolan skickat in dokument gällande betygssättningen på skolan. Dessa dokument utgör tillsammans med elevenkäter och intervjuer med lärare, elever och skollledning underlag för Skolinspektionens beslut.

Övergripande information om och projektplan för kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Granskningens syfte är att undersöka om betygssättningen på de skolor som granskas uppfyller kraven på en likvärdig betygssättning och hur skollledning och huvudmän arbetar för att säkerställa att kraven uppfylls. Fokus för granskningen är betygssättningen i kurserna ellära A, engelska A och naturkunskap A. Projektet har tre huvudfrågeställningar med underfrågor.

1. Sätts kursbetyg utifrån de nationella betygskriterierna?

- Använder skolan de nationella betygskriterierna som grund för betygssättning?
- Hur relaterar sig elevernas betyg till resultaten från nationella prov?

2. Har lärarna i gymnasieskolan tillräcklig förmåga att sätta likvärdiga betyg?

- Informerar lärarna eleverna om grunderna för betygssättning?
- Beaktar lärarna all kunskap som eleven tillägnat sig relaterat till betygskriterierna och kursplanemålen vid betygssättning?

- Har lärarna kunskaper om styrdokumentens regleringar kring bedömning och betygssättning?

3. Har gymnasieskolan fungerande system för att kvalitetssäkra arbetet med bedömning och betygssättning?

- Finns det rutiner på skolan för uppföljning och utvärdering av resultaten?
- Finns det fungerande rutiner på skolan för att kvalitetssäkra bedömning och betygssättning?

För författningsstöd se bilaga.

Finnvedens gymnasieskola i Värnamo

Finnvedens gymnasieskola är en kommunal gymnasieskola och gymnasiesärskola med 1294 elever.

På Finnvedens gymnasieskola finns Barn- och fritidsprogrammet, Byggprogrammet, Elprogrammet, Estetiska programmet, Fordonsprogrammet, Gymnasial lärlingsutbildning, Gymnasiesärskola, Handels- och administrationsprogrammet, Hotell- och restaurangprogrammet, Individuella programmet, Naturvetenskapsprogrammet, Omvårdnadsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet samt Teknikprogrammet.

Skolan har en fotbolls-, en idrotts- och en musikprofil.

Skolans ledning består av en gymnasiechef, fyra rektorer och en administrativ chef.

Motivering till beslutet

1. Kursbetyg utifrån de nationella betygskriterierna

Beskrivning

Av elev- och lärarintervjuerna framgår att lärarna inte väger in andra faktorer i betygssättningen än de som ligger inom ramen för de nationella betygskriterierna.

Av elevenkäterna, elev- och lärarintervjuerna framgår att lärarna använder resultaten på det nationella ämnesprovet i engelska A som ett stöd för betygssättningen. Enligt dokumentstudier och intervjuade engelsklärare finns inga större avvikelser mellan satta kursbetyg och resultaten på det nationella ämnesprovet.

Bedömning

Utifrån projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att lärarna sätter kursbetyg utifrån de nationella betygskriterierna.

2. Lärarnas förmåga att sätta likvärdiga betyg

Beskrivning

Av elevenkätsvaren och elevintervjuerna framgår att i engelska A och ellära A upplever de allra flesta elever att lärarna informerar eleverna på ett för eleverna begripligt sätt om kursplanemål och betygskriterier vid kursernas början. Däremot finns det, enligt elevenkätsvaren, en tydlig tudelning i naturkunskap A där hälften av eleverna inte upplever sig ha fått sådan information på ett bra och tydligt sätt. Intervjuade elever redovisar liknande uppfattningar vad gäller naturkunskap A. Det finns även lärarutslagor från lärarintervjuerna som i viss mån bekräftar denna tudelade bild.

Vad gäller lärarnas förmåga och sätt att ge varje elev fortlöpande information om sin kunskapsutveckling i studierna under kursens gång, framgår av elevenkätsvaren och elevintervjuerna att det även här finns en tudelning vad gäller engelska A och ellära A och där det således finns elever som inte upplever sig ha fått fortlöpande information under kursens gång. Av elevenkätsvaren och elevintervjuerna framgår också relativt entydigt att minst välinformerade i detta avseende upplever sig eleverna som har läst naturkunskap A.

Det finns, enligt intervjuade elever, skillnader mellan hur resultaten på de nationella ämnesproven används av olika lärare. Eleverna uppfattar att en del lärare anser att det nationella provresultatet är tämligen avgörande för betyget, medan provet för andra lärare endast är ett bland flera underlag på individnivå.

Inget annat har framkommit än att lärarna beaktar även sådan kunskap som eleven har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen och att såväl muntliga som skriftliga bevis på kunskaper vägs in. Det har heller inte framkommit något annat än att lärarna använder all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen och gör en allsidig bedömning av kunskaperna och beaktar hela kursen.

Vad gäller lärarnas förmåga och sätt att redovisa för eleverna på vilka grunder betygssättningen sker finns här skillnader mellan vad intervjuade lärare beskriver att de gör och hur eleverna upplever och uppfattar det lärarna gör. Av elevenkätsvaren och elevintervjuerna framgår att eleverna upplever att inte alla lärare i engelska A och naturkunskap A redovisar för dem på vilka grunder betygssättningen sker.

Flera av de intervjuade eleverna har inte har så stort förtroende för hur bedömning och betygssättning sker på skolan. Detta är till stor del avhängigt och kopplat till den enskilde lärarens förhållningssätt och kompetens, anser eleverna. Det finns lärare som intervjuade elever har stort förtroende för och där bedömning och betygssättning fungerar bra, men det finns, enligt eleverna, också exempel på motsatsen och där eleverna inte känner samma förtroende. Eleverna framhåller att detta inte inskränker sig till de

tre kurser som Skolinspektionens granskat, utan snarare omfattar flera andra ämnen och kurser på skolan. Exempelvis upplever och anser flera intervjuade elever, både på yrkes- och studieförberedande program, att vissa lärare är "snällare" och har "lägre kravnivåer" i sin betygssättning vad gäller elever som går yrkesförberedande program än vad gäller elever på studieförberedande program.

Några intervjuade elever upplever också att vissa lärare har lågt ställda förväntningar på vissa elever: "Det finns vissa elever som fastnar i att få dåliga betyg" som en elev uttrycker det.

Det finns även utsagor från lärarintervjuerna och intervjun med skolledningen som i viss mån bekräftar elevernas uppfattningar.

Bedömning

Utifrån projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att

- Skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever informeras på ett för eleverna begripligt sätt om kursmål och betygskriterier, att varje elev fortlöpande informeras om sin utveckling i studierna under kursens gång samt att alla lärare redovisar för eleverna på vilka grunder betygssättningen sker.¹
- Skolan behöver vidta åtgärder så att lärarna använder resultaten på de nationella ämnesproven på ett likvärdigt sätt.²
- Skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever känner fullt förtroende för hur betygssättningen sker, oavsett vem som är betygssättande lärare.³

3. Skolans system för att kvalitetssäkra arbetet med bedömning och betygssättning.

Beskrivning

På lärar- ämnes- och programnivå finns vetskap om relationen mellan satta kursbetyg och resultaten på de nationella ämnesproven.

I skolans kvalitetsredovisning för 2009 finns också en sammanställning, men ingen analys av relationen mellan resultaten på de nationella ämnesproven och satta kursbetyg. I kvalitetsvisningen redovisar också Naturvetenskapsprogrammet, Barn- och fritidsprogrammet, Hotell- och restaurangprogrammet samt Samhällsvetenskapsprogrammet vissa resultatmål. Naturvetenskapsprogrammet och Barn- och fritidsprogrammet redovisar och bedömer även måluppfyllelsen i dessa avseenden.

¹ Läroplan för de frivilliga skolformerna.

² Gymnasieförordningen 7 kap. 5 §.

³ Läroplan för de frivilliga skolformerna

Av dokumentstudier och intervjuer med lärare och skollledning framgår att det i övrigt inte finns några rutiner på skolan där skolans resultat i form av betygsresultat sammanställs, följs upp, utvärderas och analyseras.

Detta har fått till konsekvens att det inte finns en på skolan allmänt känd bild av hur betygsresultaten ser ut och skolan kan då inte heller ge några egentliga förklaringar till varför betygsresultaten ser ut som de gör. Det betyder i förlängningen att det inte finns några analyser av betygsresultaten över tid, exempelvis i form av betygsjämförelser mellan program, lärare, kurser, ämnen, flickor och pojkar samt mellan elever med svensk och utländsk bakgrund.

Av intervjuerna framgår att skolan inte har tillräckligt tydliga, utvecklade och förankrade rutiner för att kvalitetssäkra bedömning och betygsättning.

Av intervjuer med lärare och skollledning framgår till exempel att det finns olika uppfattningar om vad konferenserna skall användas till. En grupp av intervjuade lärare vill "ha tillbaka de gamla betygskonferenserna där man, under rektors ledning, gick igenom klass för klass", medan skollledningen vill prioritera programlagskonferenser. I valet mellan att lägga fokus på programlagen eller på ämnet säger sig skollledningen ha valt att lägga fokus på programlag. På konferenserna avhandlas nu framför allt de elever som riskerar att få betyget Icke godkänt. Det framgår tydligt av intervjuerna att skollledningen och flera av de intervjuade lärarna har olika ambitioner, önskemål och infallsvinklar i denna fråga.

En annan diskussion som pågår på skolan, och där det enligt lärar- och skollledningsintervjuerna finns olika uppfattningar, är gränsdragningen mellan när betyget Icke godkänt ska sättas och när läraren på grund av elevens frånvaro saknar underlag för bedömning av elevens kunskaper och därför betyg då inte ska sättas.

Enligt skollledningen är det programrektorerna som har både det övergripande och det operativa ansvaret i bedömnings- och betygssättningsfrågor. Gymnasiechefens roll och uppdrag är att arbeta med och ta ansvar för de övergripande och systematiska frågorna på skolan. Skollledningen är dock självkritisk och anser att detta är ett stort och viktigt utvecklingsområde för skolan och att detta måste omfattas av ett mycket större engagemang i skolans ledningsgrupp. Skollledningen anser att det inte har varit särdeles prioriterat i ledningsgruppen hittills och det måste från och med nu finnas med på agendan i ledningsgruppen: *"Ledningsgruppen måste veta vad den vill."*

Gymnasiechefen uppger att skolan är en bra gymnasieskola, *"men med klara brister i kvalitetsarbetet och i kvalitetsredovisningarna - verksamheten var bättre än redovisningen av densamma!"*

Tillsammans med Gislaveds och Gnosjöns gymnasier har skolan dock startat ett ambitiöst utvecklingsarbete med målsättningen att få till stånd ett gemensamt kvalitetssäkringssystem, och då inte minst vad gäller betyg och bedömning.

Bedömning

Utiifrån projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att

- Skolan behöver, för att förbättra kvalitetssäkringen av betygssättningen, vidta åtgärder för att både fördjupa och bredda bilden av hur betygsresultaten ser ut och i samband därmed analysera betygsresultaten över tid avseende exempelvis betygsjämförelser mellan program, lärare, kurser, ämnen, flickor och pojkar samt mellan elever med svensk och utländsk bakgrund.⁴
- Skolan behöver säkerställa att resultaten på det nationella ämnesprovet i engelska A används i skolans analysarbete.⁵
- Skolan behöver också utarbeta rutiner för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning.⁶

Uppföljning

Inom områden där Skolinspektionen bedömt att det finns kvalitetsbrister och tillsynsbrister ska rektorn för skolan lämna en redovisning över vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet.

Åtgärderna ska redovisas skriftligen till Skolinspektionen, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund, senast den 29 oktober 2010.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Enhetschef

Gösta Karlsson
Undervisningsråd/Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har också utredaren Elisabeth Porath Sjöo deltagit.

Bilaga med författningsstöd

⁴ Läroplan för de frivilliga skolformerna

⁵ Läroplan för de frivilliga skolformerna och 7 kap. 5 § gymnasieförordningen

⁶ Läroplan för de frivilliga skolformerna